

fører for Venstre omtalte Divergens ved Post 11, Spørgsmaalet om Indførelse af tvungen Voldgift for Funktionærerne i Tilfælde af Uoverensstemmelse om Løn- og Arbejdsvilkaar, kan jeg sige paa det bestemteste paa mit Partis Vegne, at en saadan Undtagelseslovgivning overfor de her omhandlede Funktionærer gaar vort Parti paa ingen Maade og ingen Sinde med til.

Der var adskillige andre Bestemmelser i Kommissionsbetænkningen, som jeg kunde have haft Lyst til at nævne, men jeg skal af Hensyn til den fremrykkede Tid gemme disse til den forhaabentlig grundige Behandling, som Forslaget vil faa i det Udvalg, der er blevet averteret. Lovforslagets Hovedlinier er efter vor Mening rigtige: at vi ikke kan overtage Selskaberne nu og derfor maa forberede deres Overgang til Staten senere; men Enkelthederne lader en Del tilbage at ønske, og jeg haaber, det maa være muligt ved en Udvalgsbehandling at komme til et Resultat, der mere svarer til det Formaal, Kommissionen har sat sig, end efter vor Opfattelse Koncessionen og Bestemmelserne, saaledes som de nu er formede, gør.

Ivar Berendsen: Da denne Sag ikke alene er ret hastende, men da det ogsaa er langt fremme paa Mødet, og den ringe Tilslutning jo viser, at Sagen ikke egner sig til ganske særlig langvarig Behandling, forinden den gaar til Udvalgsbehandling, skal jeg fatte mig saa kort, som det overhovedet er muligt, naar man lige skal strejfe de enkelte Spørgsmaal, som her har været paa Tale eller yderligere trænger til kort Drøftelse.

Da Telefonkommissionen begyndte sit Arbejde, stod den overfor noget meget broget: Telefondrift med Koncession, uden Koncession, med Anerkendelse, uden Anerkendelse, med Eneret, uden Eneret — omtrentlig saa broget saa det ud, da vi skulde til at begynde at undersøge, hvad Vej der var til at komme ud af denne Brogethed. Der var dog i Virkeligheden fuldkommen Enighed om een Ting, og det synes jeg skal slaas fast, nemlig at det Endemaal, Kommissionsarbejdet maatte stille sig, var, at Telefondriften i Danmark om ikke alt for lang Tid blev offentlig Drift — jeg siger ikke Statsdrift eller kommunal Drift, men offentlig Drift. Ja, dersom man kunde gøre det Tankeeksperiment, at man i Telefonvæsenets Begynderaar havde kunnet se, hvilken Betydning Telefonen vilde faa for Samfærdsel, Økonomi o. s. v., saa vilde den aldrig være blevet Genstand for koncessionere-

ret Drift. Jeg tror ikke, jeg har mindre Fremsyn end de fleste andre Mennesker, men jeg erindrere, at jeg som ung Student, altsaa i Begyndelsen af 80erne, da jeg første Gang havde talt i en Telefon, sagde til en nu landskendt Journalist og Forfatter, som stod ved Siden af mig, at Telefonen var dog et meget morsomt Legetøj — at den nogen Sinde skulde faa nogen praktisk Betydning, havde ingen af os tænkt sig. Nu er Telefonen derimod uimodsigeligt fra alle Sider anerkendt som ikke blot samfundsomfattende, men ogsaa økonomisk skabende, og den er revolutionerende for Tidsanvendelsen og for Afstandsopfattelsen. Der var altsaa Enighed om, at Formaalet maatte være, at det offentlige skulde overtage Telefonvæsenet. Det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen) har jo meddelt, at der var nogle af Kommissionens Medlemmer, der stod nærmest paa, at det blev kommunal Drift, medens andre stod nærmere paa, at det maatte blive Statsdrift, men det vedrører ikke denne Side af Sagen. Saa meget beklageligere for Medlemmerne af Kommissionen er det jo, at man efter meget indgaaende Drøftelser er kommet til det Resultat, at det ikke var muligt i dette Øjeblik at overtage Driften. Hvis det ærede Medlem, der talte umiddelbart før mig, i Stedet for at have sin Opmærksomhed henvendt paa Forskellen mellem Overtagelse efter Vurdering og Overtagelse efter Kurs havde haft Opmærksomheden henvendt paa, at den Lov, som vi nu staar med som Grundlag for Overtagelsen af det offentlige, Loven af 1897, taler ikke om Vurdering i al Almindelighed, men den taler om Vurdering af „hvad Anlægget skønnes i Udløsningsøjeblikket at ville koste fra nyt af, med et passende Afdrag for stedfundet Slid“, saa vilde han sikkert ikke, selv om han finder, at en Overtagelse til 125 kunde blive gunstigere for Selskaberne end en Overtagelse til Vurdering, have sagt, at det Grundlag, der ligger for i Øjeblikket, Loven af 1897, vilde blive fordelagtigere eller nogen Sinde kan ventes paa ny at ville blive fordelagtigere end det her foreslaaede. Jeg skal indrømme, at i 1897 er den Regel ikke sat ind i Loven af Kapitalistinteresser, det blev gjort i den bedste Mening. Men det Hasardmoment, som ligger i Loven af 1897, det Hasardmoment skal efter Kommissionens Opfattelse ud, og jeg maa sige, at jeg staar absolut paa samme Standpunkt, at det paa en eller anden Maade maa ud af Loven. Hvad enten det tilfældigvis i Udløsningsøjeblikket vilde have været til Fordel for det offentlige eller — som nu — i uhyre